

Male pripomnje

k načrtu občinskega reda in deloma občinskega volilnega reda za vojvodino kranjsko, ki je vis. deželnemu zboru v pretres izročen.

(Dopis.)

K § 2. št. 6. na konci naj se še dostavi: „in zabraniti, da se ne berači.“ — Pri § 8. v 2. odst. naj bi se po 12. vrstili besedi: „če in“. — V § 17. naj bi se v napisu po piki pripisali besedi: „Izdeželno pravo“. — K § 25. naj bi se to le dodalo: „kateri odbor sestoja iz voljenih in takih članov, ki so ne da bi bili voljeni, vanj vstopili (virilni glas § 29.).“ — V § 33. št. 2. za besedo „služabniki“ naj bi se reklo: „in javni poslonoše“ na konci pa: „s privolitvijo občinskega odbora lahko vsak član občinskega zastopa odloži svojo službo.“ —

K § 34. pripomnjam, da bi s političnega in narodnogospodarskega stališča koristnejše bilo, voliti. odbor in starejšinstvo (kakor do zdaj) le na tri leta: saj občinske volitve gmotno ne stoje skoro ničesar, k večjemu le malo časa ali denarja, vendar pa je dobro, če se volitev večkrat ponovi, saj pridni in zaupanja vredni možje bodo vsekakor zopet voljeni; z druge strani pa občinskemu zastopu ni tako važnih in dolgotrajnih rečij pretresovati in sklepati, kakor n. pr. deželnemu ali državnemu zboru, da mu namreč ne bi bilo možno v treh letih izgotoviti svojih rečij. Prav iz teh in enakih razlogov bi k § 32. obč. reda, odnosno §§ 39., 40. in 46. obč. volil. reda bilo dodati: „Za župana in predsednika smeti je iste osebe voliti le pri dveh neposredno zaporedoma si sledečih volitvah z nadpolovično večino zakonski potrebnih glasov; pri tretji za njima z dvema tretjinama in pri četrti volitvi s tremi četrtinami glasov; vsaka neposredno še za tem sledeča izvolitev prejšnjega štiridobnega (12letnega) župana (nadžupana) in predsednika je vsekakor neveljavna; in če prejšnji letni računi niso redno in v pravem času storjeni in po zakonu odobreni, je volitev (pravica voljenosti) krivca pri vsaki naslednji volitvi v odbor, torej tudi v starejšinstvo neveljavna, a krivec izgubi tudi volitveno pravico. S temi naredbami bi se preprečila pre naglica pri volitvah, svojta in pa tudi zelo navadni nered v gospodarstvu z občinsko imovino. —

V § 52. odst. 3. naj bi se k koncu dodalo: „vender ne v dobi, za katero so se službi odrekli.“ — § 53. v 1. odst. naj se reče: „vender ne v gostilnicah“ in v 5. odst.: „osem“ mesto „štirinajst dni.“ — Pri § 65. na konci naj bi se pripisale besede: „marveč ima to pravico občinski odbor,“ da je bolj umevno. — V § 87. odst. 2. naj bi se določil rok „štirinajst dni“ v katerem mora občinski glavar izprositi si dovolitve občinskega odbora. — Pri § 92. po napisu bi kazalo pridejati besede: „in posebne kraje“ in v istem zadnjem odstavku naj bi se beseda: „posebni“, vrstila vedno pred besedo „kraj“ (§ 93.). — V § 100. v 4. odst. naj bi po besedi: „istočasno“ stali besedi „za ta iste“. — Besede: „Pod- in nadžupan, politična deželna, politična okrajna oblast“ naj bi se vedno dosledno rabile samo v teh oblikah, ne pa tudi v drugih. — K § 93.: Besede: „Priklade (prineski), naklade (namet) in davščine“ je rabiti vedno zâkonskim pojmom primerno.

A. Kupljen.

Književna poročila.

— (*Kazenski zakon o hudodelstvih, pregreških in prestopkih z dné 27. maja 1852 št. 117 drž. zakonika z dodanim tiskovnim zakonom z dné 17. decembra 1862 št. 6 d. z. ex 1863 in drugimi novejšimi zakoni kazensko-pravnega obsega.* I. natis. V Ljubljani 1889. Izdalo društvo „Pravnik“ v Ljubljani. Natisnila in založila „Národna Tiskarna“.

Vsakdo ugame uže prvi hip, da je to delo prvi zvezek „zbirke slovenskih zakonov“, katero je obljubilo društvo „Pravnik“ spraviti počasi na svitlo. Res je to po vsebini in obliki pričetni oddelek slovenskega „Manza“, katerega smo uže živo pogrešali in davno zaželeli v slovenski pravni praksi. Materijalno-pravni kazenski zakoni ter ukazi so le-tu vestno zbrani, lično in priročno urejeni, kar je neizogibno potrebno za hitro in točno rabo. Gospod pisatelj dr. Jakob Kavčič pa, ki je gradivo velezaslužno zbral, dodal je na posameznih krajih načelno-važne odločbe vrhovnega sodišča, in je torej tudi na to stran ta slovenska priročnica kolikor treba popolna in dovršena. Za danes, ko je nam delo komaj došlo izpod tiska, naglašamo le, da je začetek „slovenski zbirki zakonov“ s tem delom prav srečen ter budeč nadejo, da bomo Slovenci v kratkem imeli zbirko zakonov, ki nas bode zadostno podpirala v točnem slovenskem uradovanji. In zato tudi nič ne dvomimo, da bodo pravniki naši hitro segli po tem zvezku ter ga potem rabili v svoji praksi. Naroča se v „Národni Tiskarni“ v Ljubljani, ki je vse to podjetje založila, in jeden izvod st. ji le 3 gld., oziroma po pošti 15 kr. več, dasi je trdo vezan v črno platno in obsežen 452 strani na lepem papirji.